

י"א כסליו התשס"ח

21 בנובמבר 2007

לכבוד

נציב שב"ס, רב גונדר בני קניאק

שב"ס, ת.ד 81

רמלה

בפקס+דואר רשום

רב גונדר קניאק הנכבד,

הנידון: פשיטת אנשי שב"ס על כלא קציעות בתאריך ה-22.10.07 והשלכותיה על תנאי המאסר

בשם עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל ומנדלה, ועל סמך עדויותיהם של האסירים המיוצגים על ידנו, אנו מתכבדות לפנות אליך בעניין פשיטת אנשי שב"ס על אוהלי האסירים בכלא קציעות בליל ה-22.10.07, בשעה 2:00 לפנות בוקר.

על פי העדויות, האסירים התעוררו לקול ירי וצעקות, במתקן פרצה מהומה, האסיר מוחמד סאטי מוחמד אל אשכר נהרג ואסירים רבים נפצעו. האירוע הסתיים בשריפה שבה איבדו רבים מהאסירים את הציוד האישי שלהם. פנינו בעניין חקירת העבירות הפליליות שבוצעו לכאורה באירוע אל סני"צ אהרון זרגרוב מפקד היחידה הארצית לחקירות סוהרים, ופנינו אליו רצ"ב. אנו מבקשות כי תעשה את מרב המאמצים על מנת לאפשר לאסירים תנאי מחייה הולמים, שנראה לכאורה כי נשללו מהם, ועדיין נשללים מהם, ולהם הם זכאים. נבקש את התייחסותך וטיפולך הדחוף בפנייה, לרבות לעניין הנהלים המתבקשים על מנת לתקן את הליקויים הרבים הנוגעים לאירוע וכפי שיפורט להלן.

עיכוב בפינוי הפצוע, מוחמד סאטי מוחמד אשכר ז"ל, שנפצע באורח אנוש

1. העדים להריגתו של מוחמד סאטי מוחמד אשכר ז"ל סיפרו כי לאחר שנפצע, הוא לא זכה לטיפול רפואי מיידי, ופינויו לבית החולים התעכב זמן רב. ייתכן ולו היו מפנים אותו בזמן, ניתן היה למנוע את מותו הטראגי.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il Website:

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

68028 1 יפו - ת"א , רח' יפת 1, מיקוד 68028 טל. 03-6822935 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

2. יש לקבוע נהלים ברורים לטיפול ופינוי מיידי לבתי חולים בפצועים במקרים כאלה, על מנת שאירועים עם תוצאות קשות כל כך לא יחזרו על עצמם.

עיכוב במתן הטיפול הרפואי לפצועים האחרים באירוע

3. מעדויותיהם של מרשינו עולה עוד, כי מתן הטיפול הרפואי לפצועים באירוע התעכב זמן רב. הפצועים והאסירים האחרים התחננו לכוחות שיפנו את הפצועים, אך הטיפול התעכב זמן רב, ולחלק מהפצועים נגרמו נזקים חמורים, כפי הנראה כתוצאה מהעיכוב בטיפול. עוד עולה כי אך ורק הפצועים עם הפציעות הקשות ביותר, שנראו שותתי דם פונו למרפאה, ויתר הפצועים הועברו לאגף בבית הכלא ללא מים זורמים וללא טיפול רפואי.

4. כאמור לעיל, יש לקבוע נהלים ברורים למתן טיפול רפואי לכל הפצועים במקרים כאלה על מנת למנוע החמרה במצבם של פצועים באירועים דומים.

הטיפול הלקוי בפצועים במהלך האירוע ואחריו

5. מרשנו טוענים בעדויותיהם, כי הן במהלך אירוע הפשיטה והן לאחר מכן, הפצועים לא זכו לטיפול רפואי הולם. מרשנו מג'די סליט סיפר בעדותו כי הוא נורה ע"י הכוחות, ונפצע מכדור שחדר לרגלו. הוא הסביר לרופא המטפל בו כי הכדור עדיין נמצא בתוך הרגל, אך הרופא התעלם מאמירה זו וחבש את רגלו של האסיר כאשר הכדור עדיין בפנים. האסיר נאלץ להוציא בעצמו את הכדור בעזרת פינצטה ורק למחרת לאחר שביקש לראות רופא הוחזר למרפאה וקיבל זריקה נגד זיהום ואנטיביוטיקה. למרות בקשותיו, הוא לא קיבל כדורים נגד כאבים. גם מרשנו סופיאן ג'מג'ום שנורה ברגלו הדגיש בעדותו את העובדה שלאחר פציעתו באירוע הוא לא זכה לטיפול רפואי הולם. הוא מספר כי חבשו את הפצע שלו רק מספר שעות לאחר שנפצע וסירבו לתת לו תחבושות נוספות להחלפה; הוא נאלץ להיאבק על מנת לקבל אנטיביוטיקה וקיבל משכך כאבים רק ביום לאחר הפציעה ולאחר מכן סירבו לתת לו. עוד הוא טוען כי הוא ממשיך לסבול מכאבים, קשה לו לעמוד על הרגל הפצועה והוא עדיין לא זוכה לטיפול. גם מרשנו סאלם פוזי סלמאן לא קיבל טיפול רפואי הולם ומיידי. הוא נפצע בפניו עוד בתחילת האירוע אך לא קיבל את הטיפול הרפואי אלא לאחר 3-4 שעות שבהן הוא דימם. הוא סיפר כי חבשו לו את הפצע ונתנו לו אנטיביוטיקה, אך בקשתו לקבל טיפול רפואי נוסף (מאחר והוא התקשה לאכול ומקום הפגיעה היה נוקשה), יום למחרת, לא נענתה.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il Website:

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

68028 1 יפו - ת"א , רח' יפת 1, מיקוד 68028 טל. 03-6822935 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

6. בנוסף לדברים האמורים, היו פצועים שקיבלו טיפול רפואי רק בשלב מאוחר ביותר של האירוע, והיו פצועים שעד ליום זה לא קיבלו טיפול רפואי. מרשנו מוסייטר חמאד אשר נפצע בשני אזורים בגופו; בצווארו ומתחת לבית השחי, לא קיבל טיפול רפואי אלא רק לאחר ארבעה ימים בהם הוא דימם. האסירים ששהו עימו דרשו, התחננו ואף החלו לדפוק על הדלתות בחוזקה על מנת שיענו לדרישתם, כי מוסייטר חמאד יפונה לקבלת טיפול רפואי. רק לאחר 3-4 ימים מוסייטר חמאד נלקח למרפאה וקיבל טיפול ראשון (ואחרון) של חבישת הפצעים ביוז וצמר גפן. דרישותיו של מוסייטר למשככי כאבים, לצילום אזור הפציעות ולתפירת הפצעים לא נענו עד ליום זה.
7. יחד עם מוסייטר חמאד הוצאו עוד שלושה אסירים מהאגף שלו באותו יום בו הוא נלקח לטיפול רפואי. האסירים נאסר אלעאסי, נאיל נופל וסאמר סואפקה נלקחו כנראה לתא בידוד, ועפ"י עדויות מרשינו הם נשמעו צועקים מרוב כאב וסבל כתוצאה משימוש הסוהרים באלימות ובכוח כלפיהם, וכל זאת בשל דרישתם כי חברם מוסייטר יקבל טיפול רפואי.
8. מרשינו תחסינ אלג'ועבה מציין בעדותו, כי כמה דקות לאחר שנורה נלקח הוא ויתר הפצועים למרפאה שם שכב על האלונקה כשהוא מדמם. רק לאחר שבע שעות כשהוא שוכב ומדמם הועבר לביה"ח סרוקה בב"ש.
9. אמג'ד סובחי אבו ספאקה מספר כי, לאחר שנורה ברגלו הוציאו אותו ואת יתר האסירים כאשר הוא מדמם לאגף הביקורים. רק כעבור מספר שעות לקחו אותו למרפאה.
10. אמג'ד הועבר לביה"ח סרוקה רק לאחר 3-4 ימים, שם נאלץ לעבור ניתוח ברגלו. הוא הוחזר לקציעות ולאחר מכן הועבר למג"ן ברמלה.
11. מרשנו רמי בירם לא קיבל טיפול רפואי עד ליום זה, על אף שנפצע מכדור גומי אשר חדר לגבו התחתון. מעדויות מרשינו נראה כי קיימים עוד מקרים רבים של אסירים אשר נפצעו ולא קיבלו טיפול רפואי עד ליום זה.
12. יש לדאוג שכל אסיר יקבל את הטיפול הרפואי אליו הוא זקוק, במיוחד הפצועים שמאז האירוע לא פגשו רופא. אם הטיפול הראשוני במרפאה אינו מספיק כדי לרפא את כאביו או את פציעתו של האסיר, יש לספק לו טיפול רפואי ע"י רופא מומחה, או להעבירו לבית חולים.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il Website:

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

68028 1 יפו - ת"א, רח' יפת 1, מיקוד 68028 טל. 03-6822935 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

היעדר מוקד טלפוני לבירור מצבם של האסירים

13. באירועים כאלה, בהם מדווח בתקשורת על מאות פצועים, עולה חשש כבד בקרב משפחות האסירים הדואגים לשלומם של יקיריהם. באירוע המדובר, עורכי דין רבים מארגוני זכויות אדם ישראלים ופלסטיניים קיבלו עשרות פניות מבני משפחות האסירים, אך לא התאפשר להם לעמוד על מצבם של אלה, ולהרגיע את המשפחות.

14. קיימת חובה הומניטרית במקרים דומים, להקים מוקד טלפוני שיאפשר בירור מצבם של האסירים על מנת להסיר את החששות או לאפשר למשפחות להסיר הדאגה לשלום הפצועים.

מניעת מפגש של הפצועים באירוע עם עורכי דינם

15. עורכי הדין אשר פנו לקבלת אישורי ביקור לא הורשו לבקר את האסירים עד חלוף 48 שעות מהאירועים, על אף שהסדר הושב בכלא על כנו כבר בבוקר, מייד בתום האירוע. עיכוב זה חל גם על אישור ביקור האסירים אשר הועברו לבית החולים סורוקה לצורך קבלת טיפול רפואי.

16. במקרה של הפצוע באירוע אמג'ד סובחי אבו ספאקה, ת.ז. 938143575, נמנע המפגש עם עורכי דינו למשך שבוע שלם, ועניין זה ראוי להתייחסות מיוחדת, בשל חומרתו.

17. הצורך בתיאום ביקור חל אך ורק במקרה והאסיר נמצא בכלא או בבית מעצר ועל מנת להבטיח את הסדר התקין וההיערכות בבית הכלא ולפיכך, אינו חל על ביקור מחוץ לכותלי בית הכלא ובוודאי לא בבית החולים כאשר האסיר פצוע מיותר לציין שהפציעה במקרה זה הייתה תוצאה מתקיפת אנשי שב"ס וההיזקקות לטיפול רפואי בעטייה של תקיפה זו.

18. קיימת חובה חוקית לאפשר באירועים כאלה מפגש מידי עם עורכי דין, ומניעתה מהווה פגיעה בזכות יסוד של האסיר. יש לרענן את הנהלים הנושא, ולדאוג לכך שנהלים אלה יהיו מוכרים הן לסוהרים ולאנשי הצוות הרפואי בבתי החולים.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il Website:

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

68028 1 , 03-6822937 : 03-6822935 :
יפו - ת"א , רח' יפת 1, מיקוד 68028 טל. 03-6822935 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

היעדר ציוד בסיסי וחיוני בשל השריפה שפרצה באירוע

19. מהעדויות שהועברו אלינו עולה, כי באירוע פרצה שריפה, ולחלק גדול מהאסירים נשרף כל הציוד האישי שהיה להם. ככל הידוע לנו, טרם נעשה טיפול בעניין, ועד היום לא סופק לאסירים הציוד החסר.

20. יש לאפשר לאסירים לקבל תקציב להשלמת הציוד החסר, ו/או לאפשר להם לקבלו מבני משפחותיהם. העניין דחוף ביותר שכן לחלק מהאסירים חסרים בגדים, נעליים וציוד הגייני אישי הנחוץ להם והיעדרו פוגע בכבודם ובתנאי מחייתם הבסיסיים ביותר.

21. בבג"צ קטלן¹ קבע השופט ברק (כתוארו אז) כי "חומות הכלא אינן מפרידות בין העציר לבין כבוד האדם", והלכה זו נשתרשה בפסיקה, ובאה לידי ביטוי בפסקי הדין בכל הערכאות².

22. לתשובתך ולטיפולך המהירים נודה.

בכבוד רב,

נור אלעטאוונה, עו"ד

יערה קלמנוביץ, עו"ד

לוט: מכתבנו לסנ"צ אהרון זרגרוב מפקד היחידה הארצית לחקירות סוהרים

העתקים:

- היועמ"ש לממשלה, מני מזוז
- השר לביטחון פנים, אבי דיכטר
- גב' ענת ליטבין, "רופאים לזכויות אדם"
- עו"ד עביר בכר, קליניקה לזכויות ושיקום אסירים באוניברסיטת חיפה

¹בג"צ 355/79 קטלן נ' שרות בתי הסוהר, פ"ד לד (3) 294, 298.
²ראה לדוגמא, פסיקה העוסקת גם היא במתקן קציעות: בג"צ 5591/02 יאסין הלאל נ' קציעות יוני בן דוד מפקד מחנה צבאי קציעות, מתקן כליאה, פ"ד נז (1) 403.

Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel

عدالة المركز القانوني لحقوق الاقلية العربية في اسرائيل

עזאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

public committee against

TORTURE
in israel

הוועד הציבורי נגד

צ'ינוייה
בישראל

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il Website:

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

1 , 68028 : 03-6822935 : 03-6822937

יפו - ת"א , רח' יפת 1 , מיקוד 68028 טל. 6822935 - 03 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>